

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/268/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1215207808
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1215207808.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu : P. Č., nar. XX. X. XXXX bytom W. M. XX, zastúpený U. Č., opatrovníkom, nar. XX. X. XXXX, bytom W. M. XX, zastúpený Mgr. Petrom Árendackým, advokátom, Železničiarska 13, Bratislava, proti žalovanému : Slovak Telekom, a.s., Bratislava, Bajkalská 28, IČO : 35 763 469, o zaplatenie 200 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 15. 3. 2017 č.k. 21C/137/2015 - 99, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeňuje tak, že žalovaný je povinný zaplatiť sumu 200 € s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 2. 10. 2015 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1/ Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanému domáhal vydania plnenia z bezdôvodného obohatenia vo výške 200 € s príslušenstvom. Žalovanému priznal právo na náhradu trov konania vo výške 100 %. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že dňa 19. 5. 2014 došlo medzi žalobcom a žalovaným v zastúpení spoločnosti Ingram Micro Slovakia, s.r.o. k uzavretiu Zmluvy o poskytovaní verejných služieb Fix, Registračného/preregistračného formulára, Súhlasu so spracúvaním údajov a Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb Fix 9. Predmetom Zmluvy v zmysle Dodatku bolo poskytnutie telekomunikačných služieb Fix 9 pri minimálnom mesačnom dobití vo výške 9 € pri viazanosti 24 mesiacov. Pre prípad nedodržania zmluvných ustanovení bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 119,50 €. Žalovaný dňa 26. 1. 2015 v dôsledku, že pri zmluvnom telefónnom čísle XXXXXXXXXXXX s programom služieb Fix 9 nezaznamenal povinné zmluvné dobitia kreditu vo výške 36 €, vyzval žalobcu na úhradu tejto sumy do 28. 2. 2015. Žalobca v zmysle uvedeného uhradil dňa 2. 2. 2015 sumu vo výške 50 € a dňa 6. 3. 2015 vyzval žalovaného, aby mu zaslal prehľad o volaniach a zaslaných SMS správ z telefónneho čísla XXXXXXXXXXXX v čase od 6. 3. 2013 do 6. 3. 2015 a akú cenu by zaplatil pokiaľ by na toto číslo nebol dohodnutý nijaký program. Následne vyzval žalovaný výzvou zo dňa 27. 7. 2015 žalobcu na úhradu sumy vo výške 30 € do dňa 28. 8. 2015, nakoľko žalobca nezaznamenal pri zmluvnom telefónnom čísle XXXXXXXXXXXX s programom služieb Fix 9 povinné zmluvné dobitia. Žalobca na túto výzvu reagoval listom zo dňa 4. 8. 2015, ktorým žalovanému oznámil, že žalobca nie je spôsobilý na uzavretie Zmluvy, a preto nemá ani povinnosť dobíjať si kredity. Žalovaný listom zo dňa 28. 9. 2015 vyzval žalobcu, z dôvodu porušenia zmluvných povinností, na úhradu dlžnej sumy vo výške 119,50 €, ako zmluvnej pokuty v termíne do 8. 10. 2015. Zároveň žalobcu upozornil, že ak v stanovenej lehote pokutu neuhradí, žalovaný s účinkami

od 9. 10. 2015 odstupuje od Zmluvy. Žalobca dňa 8. 10. 2015 informoval žalovaného, že bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony a bol mu ustanovený opatrovník.

2/ Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku poukazoval na to, že žalobca žiadal, aby žalovaný preukázal, aké služby poskytol žalobcovi, s tým, že ak mu nejaké poskytnuté boli, tieto sa odpočítajú od uhradených platieb a zvyšok sa žalobcovi vráti. Žalovaný odmietol poskytnúť akékoľvek údaje a naopak, domáhal sa od žalobcu predloženia jeho občianskeho preukazu. Žalobca poukazoval na to, že on v žiadnom prípade Dodatok k zmluve nepodpísal, nakoľko sa stále zdržiava doma, kde sa nachádzajú aj iné osoby, ktoré nemajú vedomosť o tom, že by žalobcovi boli tieto listiny doručené, že by ich prevzatie podpísal. Poukazoval na svoj zdravotný stav, je odkázaný na celodennú starostlivosť a nie je schopný čokoľvek podpísať, trval na tom, že predmetnú zmluvu určite nepodpísal. Žalovaný argumentoval tým, že v danom prípade všetky zmluvy aj dokumentácia bola doručená kuriérom, vzhľadom k tomu, že účastník si zrejme vybral takýto spôsob. Pri doručovaní dokumentov sa dávajú účastníkovi podpísať dokumenty a zároveň je s ním spísaný identifikačný formulár. Táto listina bola súdu aj predložená a volá sa Identifikačné údaje účastníka pri uzatváraní zmluvných dokumentov so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Podľa pracovného postupu žalovaného má kuriér povinnosť overiť údaje účastníka, ktoré sú na zmluve v jeho Občianskom preukaze a zapísať tieto na identifikačný formulár. Všetky listiny, t.j. zmluva, dodatok, Identifikačný formulár - obsahujú podpis žalobcu. Žalovaný poukazoval na to, že obmedzenie spôsobilosti na právne úkony by malo byť vyznačené v Občianskom preukaze, čo by mal za túto osobu zabezpečiť jeho opatrovník, potom za škodu spôsobenú takouto osobou zodpovedá opatrovník. Žalovaný bol názoru, že v danom prípade išlo o také konanie, kde žalobca mohol posúdiť dôsledky svojho konania. Žalobca mal iné možnosti, ako od zmluvy odstúpiť, napr. v lehote 14 dní od doručenia zmluvy, pričom takéto odstúpenie by bolo bez sankcií. Tiež mohol v lehote 30 dní od doručenia faktúry túto rozporovať; žalobca žiaden z týchto spôsobov nevyužil. Žalovaný tiež uviedol, že pokiaľ príde zákazník na predajňu, je jeho povinnosťou sa pred pracovníkom identifikovať; bez tohto úkonu zákazníkovi nie sú poskytnuté žiadne informácie týkajúce sa zmluvného vzťahu a nie je možné robiť ani jeho zmeny. Žalobca nenamieta, že služby boli využívané, a tým došlo na strane žalobcu ako zákazníka k obohateniu, takže žalovaný má nárok na úhradu za poskytnuté služby. Zopakoval, že za škodu zodpovedá opatrovník a ak došlo na škodu a na majetku žalobcu, tak by si mal túto škodu uplatňovať u opatrovníka. Žalovaný pri vynaložení všetkého možného úsilia nemal možnosť overiť, či sa naozaj jedná o osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na obsah znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou E., str. 26 posudku, kde je uvedené, že žalobca je spôsobilý vykonávať bežné úkony týkajúce sa drobných platieb (v danom prípade 9 € mesačne), podľa znaleckého posudku v rozsahu od 5 € do 10 € týždenne.

3/ Po právnej stránke oprel súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o ust. § 451 ods. 2, § 458 ods. 1 Obč. zák., ďalej o ust. § 43 ods. 12, § 44 ods. 1, ods. 14 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. V zmysle uzatvorenej Zmluvy o poskytovaní verejných služieb Fix a Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb Fix 9 poskytoval žalovaný žalobcovi telekomunikačné služby na telefónnom čísle XXXXXXXXXX. Rozsudkom Okresného súdu Senica bol žalobca pozbavený spôsobilosti na právne úkony, čo v konaní nebolo sporné. Súd ako sporný vyhodnotil žalobcom vyčíslený nárok vo výške 200 €, keďže tento nebol žalobcom v konaní nijako špecifikovaný a preukázaný. Žalobca len uviedol, že ide o cca 200 € ako rozdiel medzi hodnotou skutočne vykonaných hovorov a medzi fakturovanými náhradami. Toto svoje tvrdenie ale ničím nepodložil. Dôkazné bremeno v sporovom konaní zaťažuje žalobcu, ktorý musí preukázať dôvodnosť svojich tvrdení. Dôkazné bremeno je procesná zodpovednosť strany za výsledok konania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané, je nepriaznivé rozhodnutie, t.j. neúspech v spore. V rámci dokazovania platí zásada, že každá strana musí uniesť dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia. Ak teda žalobca niečo tvrdí, musí preukázať skutočnosť, na základe ktorých mu jeho právo patrí. Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností, leží na tej strane, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o tú stranu, ktorá existenciu takýchto skutočností tvrdí. Súd prvej inštancie vzhľadom na uvedené nemal tvrdenia žalobcu za preukázané a podložené dôkazmi. Žalobca sám potvrdil, že telekomunikačné služby využíval. Žalovaný konal v dobrej viere, žalobcovi dohodnuté služby dodával, nebolo mu známe, že žalobca je pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Už samotné neunesenie dôkazného bremena v časti uplatneného nároku, resp. žalovanej sumy zakladá dôvod na zamietnutie žaloby. Súd prvej inštancie sa preto ďalej nezaoberal námietkami žalobcu, či a kedy bola alebo mohla byť podpísaná Zmluva a Dodatok. Žalovanému ako plne úspešnému v spore v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

4/ Uvedený rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, v celom rozsahu, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie podal žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, ďalej d/ až h/ CSP. Žalobca predovšetkým namietal vyhodnotenie otázky unesenia dôkazného bremena; tiež nie je pravdou, že by žalobca nikdy nešpecifikoval svoj nárok, ktorého sa domáha žalobou. Žalobca od počiatku tvrdil, že plnil žalovanému platby, ktoré od žalobcu požadoval práve žalovaný. Aj v rozsudku je špecifikovaná platba 50 € aj s dátumom úhrady. Je teda zrejmé, že minimálne čiastočne boli úhrady vykonané žalobcom priamo preukázané. Navyše žalovaný nikdy nepoprel, že by platby v rozsahu 216 € za 24 mesiacov (t.j. po 9 € mesačne, vrátane uvedenej jednorazovej platby 50 €) boli uhradené. Vykonanie úhrad vo výške 216 € za obdobie od 6. 3. 2013 do 6. 3. 2015 tak nebolo medzi stranami sporné. Žalobca ďalej uviedol, že je síce pravdou, že služby v obmedzenom rozsahu využíval, vzhľadom na neplatnosť spornej zmluvy ale žalobca nebol povinný uhrádzať za poskytované služby paušálny mesačný poplatok 9 €, ktorého vrátenie za obdobie 24 mesiacov bolo predmetom konania. Keďže žalobca využíval služby bez právneho základu, mohol žalovanému vzniknúť samostatný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (resp. peňažnej náhrady podľa § 458 ods. 1 Obč. zák.). Tento nárok by mohol žalovaný uplatniť ako protinávrh vo forme procesnej obrany, povinnosť špecifikovať a preukázať ho by však zaťažovalo práve žalovaného, nie žalobcu. Žalovaný si takýto protinávrh neuplatnil. V takom prípade bol ale súd povinný zisťovať, či sporná zmluva je alebo nie je platná, pretože v zmysle § 457 Obč. zák. mal žalobca plný nárok na vrátenie toho, čo podľa zmluvy plnil (výšku plnenia v rozsahu minimálne 50 € mal za preukázané aj samotný súd). Nepriznať celú žalobcom plnenú sumu by súd toriž mohol len na základe započítacej námietky žalovaného. Pokiaľ ju ale tento nevzniesol, nemôže súd využitie služieb (t.j. vznik bezdôvodného obohatenia aj na žalobcovej strane) akokoľvek zohľadňovať. Je tak zrejmé, že v konaní boli preukázané platby min. vo výške 50 € (zostatok 166 € možno označiť za min. nesporný), ktoré uhradil žalobca žalovanému na základe zmluvy o poskytnutí služieb, ktorú žalobca považuje za absolútne neplatnú. Obrana žalovaného spočívala v tom, že zmluva je platná a plnenia nie sú bezdôvodným obohatením (a že škodu žalobcovi spôsobil jeho opatrovník). Za takéhoto stavu bol súd povinný zaoberať sa platnosťou spornej zmluvy, a pokiaľ tak neurobil, hrubo porušil právo žalobcu na spravodlivý proces.

5/ Žalobca ďalej vo svojom odvolaní poukazoval na to, že pokiaľ ide o rozsah služieb, ktoré žalovaný poskytol žalobcovi a ktoré bol žalobca sám od seba ochotný zaplatiť (započítať na svoju pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia) žalobca tento nemohol presne špecifikovať, pretože k tomu nemal podklady. Tieto podklady obsahujúce technické informácie o uskutočnených hovoroch u seba má (musí mať) práve žalovaný. Žalovaný ani netvrdil (a nepreukázal), že by tieto informácie na nosiči dát (či už listinnom alebo elektronickom) žalobcovi niekedy poskytol. Naopak žalobca nielen že preukázal, že sa o získanie týchto informácií od žalovaného pred podaním žaloby pokúšal (a že žalovaný odmietol poskytnúť súčinnosť), ale najmä návrh na vykonanie dokazovania riadne v konaní predniesol. Na pojednávaní dňa 21. 9. 2016 žiadal žalobca súd, aby zabezpečil doklady, ktoré žalobca bez svojej viny zabezpečiť nemohol, a to práve doklad o tom, aké konkrétne služby a v akom rozsahu boli žalovaným poskytnuté žalobcovi. súd tento dôkaz bez odôvodnenia zamietol, pričom zamietnutie ničím neodôvodnil ani na pojednávaní, ani v rozsudku. V súvislosti s nemožnosťou predložiť presné údaje o využitých službách samotným žalobcom upozornil žalobca na skutočnosť, že v jeho prípade ide nielen o spotrebiteľa, ale najmä o osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Je v rozpore so zásadou spravodlivosti súdneho procesu, pokiaľ súd od sporovej strany v postavení spotrebiteľa v spotrebiteľskom spore a navyše, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, vyžaduje, aby pri svojom konaní postupovala mimoriadne obozretne, resp. obozretnejšie ako bežný spotrebiteľ, ktorý spravidla vychádza z toho, že údaje o poskytnutých službách eviduje práve telekomunikačný operátor a nie samotný spotrebiteľ (poskytovanie pravidelných výpisov je vždy osobitne spoplatnené).

6/ Na odvolanie žalobcu sa žalovaný vyjadril tak, že navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Súd správne v rozsudku poukázal na to, že dôkazné bremeno v sporovom konaní zaťažuje žalobcu, keďže ten ako prvý musí súdu preukázať dôvodnosť svojich tvrdení a že dôkazné bremeno je procesnou zodpovednosťou strany za výsledok konania. Žalovaný poskytoval žalobcovi služby na základe uzatvorenej Zmluvy o poskytovaní verejných služieb Fix 9 na telefónnom čísle XXXX XXX XXX v dobrej viere. Žalovaný má podľa § 43 ods. 2 písm. b/ zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách povinnosť pri uzatvorení zmluvy o poskytovaní verejných služieb získavať a overovať údaje účastníka, vrátane účastníka používajúceho predplatené služby podniku a viesť evidenciu týchto údajov. Túto povinnosť si Telekom prostredníctvom spoločnosti ReMax (celé obchodné meno ReMax Courier Services, spol. s r.o.) pri uzatváraní zmluvy riadne splnil, čo preukazuje, okrem iných dokumentov podpísaných žalovaným, aj Identifikačný formulár, ktorý bol súdu predložený. Žalobca bol pri overovaní totožnosti riadne identifikovaný podľa jeho občianskeho preukazu, z ktorého

nevyplývalo, že by bol žalobca pozbavený čiastočne alebo úplne spôsobilosti na právne úkony. Žalovaný teda takúto informáciu nemal a v dobrej viere žalobcovi poskytoval služby, ktoré boli predmetom zmluvy a za ktoré mu patrí odmena. Žalovaný nemal dosah na overenie si povinnosti zo strany žalobcu resp. jeho opatrovníka, keďže v občianskom preukaze č. B. XXXXXX, ktorý žalobca predložil k svojej identifikácii pri podpisovaní zmluvnej dokumentácie, nebola v rubrike osobitné záznamy uvedená žiadna skutočnosť týkajúca sa spôsobilosti na právne úkony žalobcu. Žalobca je navyše podľa znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou P. L. E. spôsobilý vykonávať bežné úkony aj týkajúce sa drobných platieb - prichádza u neho do úvahy nakladanie s malými vreckovými sumami peňazí v rozsahu 5 - 10 € týždenne. Žalovanému nesporne patrí za poskytnuté služby žalobcovi odmena; zároveň žalovaný nevidí dôvod, prečo by mal uplatniť svoj nárok formou protinávrhu, keďže neplatnosť spornej zmluvy nenamieta žalovaný ale žalobca. Žalovaný je názoru, že pokiaľ žalobca nenamieta využívanie služieb na č. XXXX XXX XXX pre uzavretím sporných dokumentov na základe predtým existujúceho právneho zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, v rámci ktorého žalobcovi žalovaný služby poskytoval, potom nie je dôvodné namietať spôsobilosť na právne úkony žalobcu vo vzťahu k spornej dokumentácii. Žalovaný zdôraznil, že predpokladom vzniku záväzku z bezdôvodného obohatenia je preukázanie, že k obohateniu skutočne došlo (rozsudok NS SR z 31. 3. 2008 sp. zn. 1 Obdo V 100/2006). 7/ Na vyjadrenie žalovaného podal žalobca repliku (č.l. 133 spisu), v ktorej uviedol, že otázka dobrej viery pri uzatvorení zmluvy je irelevantná. Rovnako je irelevantná neschopnosť žalovaného zistiť riadne a v plnom rozsahu okolnosti spôsobilosti žalobcu pri jej uzatváraní. Ust. § 38 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého „neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony“, nepozná výnimku spočívajúcu v dobrej viere druhej zmluvnej strany. Práva druhej zmluvnej strany sú dostatočne chránené povinnosťou oboch strán vrátiť si všetko, čo si podľa neplatnej zmluvy navzájom plnili. Skutočnosť, že žalovaný si toto svoje právo neuplatnil nie je relevantnou a nemôže ísť na ťarchu žalobcu. Irelevantná je aj argumentácia žalovaného záverom znaleckého posudku, podľa ktorého u žalobcu prichádzajú do úvahy úkony žalobcu v hodnote 5 - 10 € týždenne. Z rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 3Ps 2/2012 zo dňa 27. 9. 2012 jednoznačne vyplýva, že žalobca bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Súd nepripustil možnosť, aby žalobca sám uzatváral právne úkony do určitej výšky, ale zbavil žalobcu spôsobilosti robiť akékoľvek právne úkony. Tento rozsudok je záväzný a nebol doposiaľ nijako zmenený. Aj keby žalobca medzičasom nadobudol rozumové schopnosti umožňujúce mu posúdiť svoje konanie v takej miere, aby spornú zmluvu mohol uzavrieť, nebol by k tomu oprávnený v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu Senica sp. zn. 3Ps 2/2012, a preto táto zmluva by bola bez výnimky v zmysle § 38 ods. 1 Obč. zák. neplatná. Žalobca záverom doplnil, že dôkazné bremeno musí sporová strana uniesť vo vzťahu k tvrdeniam, ktoré uvádza vo svoj prospech. Nespôsobilosť žalobcu na uzavretie zmluvy bola nespochybniteľne preukázaná právoplatným rozsudkom a vzhľadom na ust. § 38 ods. 1 Obč. zák. je nutné konštatovať, že žalobca predmetným rozsudkom preukázal neplatnosť samotnej zmluvy. Pokiaľ ide o úhrady vykonané v prospech žalovaného, tieto medzi stranami sporné neboli, preto ich dokazovať nebolo potrebné (sčasti boli aj tak preukazované). Podľa § 457 Obč. zák. žalobca preukázal svoj nárok na vyplatenie uhradených súm. Len vo vzťahu k týmto skutočnostiam žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno. Tvrdenia o rozsahu využitia služieb sú na prospech žalovaného (ktorý nimi mohol odôvodňovať prípadný protinárok), nie je preto vecou žalobcu, aby tieto prednášal a preukazoval. Keďže si však žalovaný takýto protinávrh neuplatnil, súd bol povinný zisťovať, či sporná zmluva je alebo nie je platná, pretože v zmysle § 457 Obč. zák. mal žalobca plný nárok na vrátenie toho, čo podľa zmluvy plnil. Nepriznať celú žalobcom plnenú sumu by súd totiž mohol len na základe započítacej námietky žalovaného. Ak ju ale tento nevzniesol, nemôže súd využitie služieb (t.j. prípadný vznik bezdôvodného obohatenia na žalobcovej strane) akokoľvek zohľadňovať.

8/ Na vyjadrenie žalobcu reagoval žalovaný písomným podaním (duplika, č.l. 135 a nasl. spisu), v ktorom uviedol, že ani žalobcovi ani žalovanému neprislúcha záväzne hodnotiť platnosť právneho úkonu, keď posúdenie tejto otázky je plne v kompetencii príslušného súdu. Žalobca nepreukazuje, že by nemal uzatvorenú zmluvu o poskytovaní verejných služieb ešte pred jeho pozbavením na právne úkony rozsudkom Okresného súdu Senica zo dňa 27. 9. 2012. Definíciu predplatennej služby upravuje § 3 ods. 3 ZEK, pričom predplatenou službou sa rozumie služba poskytovaná na základe vopred uhradenej finančnej čiastky, z ktorej sa poplatok za poskytované služby alebo za služby informačnej spoločnosti priebežne odpočítava. Samotný žalobca vo svojej žalobe spochybňuje platnosť Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb Fix zo dňa 14. 5. 2014 a nie platnosť a existenciu samotnej zmluvy o poskytovaní verejných služieb. Naopak, vo svojej žalobe uvádza, že využíva služby poskytované žalovaným a to telefonovaním prostredníctvom čísla XXXX XXX XXX. Je pravdou, že žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe predložil aj Zmluvu o poskytovaní verejných služieb Fix zo dňa 19. 5. 2015. V tejto Zmluve sa o.i. uvádza: „V prípade, ak Účastník pred uzatvorením tejto zmluvy využíval služby

podniku prostredníctvom vyššie špecifikovanej SIM karty na základe pôvodnej zmluvy, zmluvné strany sa týmto zároveň dohodli, že pôvodná zmluva (v znení všetkých jej dodatkov) sa v celom rozsahu nahrádza touto zmluvou. Žalovaný zdôraznil v tejto súvislosti, že žalobca nepreukázal neexistenciu a neplatnosť pôvodnej zmluvy, ktorá Zmluvu o poskytovaní služieb Fix nahrádzala. Žalovaný ďalej poukazyval na Potvrdenie o zaevidovaní požiadavky účastníka k Zmluve, č. P. L. XXXX XXX XXX, pričom predmetom zaevidovanej požiadavky bolo riešenie podnetov/AZD - Hlasové služby/Zmena programu. V Potvrdení sa uvádza : „Zákazník až na základe zaslaného listu sa išiel informovať na predajňu, kde mu bolo povedané, že na tel. č. je predĺžená viazanosť do r. 2016, o čom ale zákazník nevedel, preto sa ani tel. č. nedobýjalo. Zákazník si nie je vedomý toho, že by podpísal akýkoľvek dodatok na predĺženie viazanosti, nebol na predajni, ani oslovený cez call centrum, čiže on o žiadne predĺženie nemal záujem, ani nič nepodpísal. Nakoľko je zákazník zdravotne ťažko chorý, s tel. č. ani nemanipuluje, ani ho nepoužíva. Preto prosíme o preverenie podnetu a na základe reklamácie žiadame o okamžité ukončenie viazanosti na tel. č. a zároveň aj o zastavenie upomínania zákazníka. Zákazník si podal žiadosť o zaslanie dodatkov, nakoľko žiadne doma nemá, nič nepodpísal a hlavne kvôli dokázaniu, že upomínanie je neopodstatnené.“ Na základe tvrdení uvedených v Potvrdení možno vyvodiť nasledovné skutočnosti : Žalobca má vedomosť o tom, že nepísomná zmluva o poskytovaní verejných služieb existovala ešte pred uzatvorením sporného Dodatku a Zmluvy o poskytovaní verejných služieb Fix. Žalovaným predložená kópia záznamu zo zákaznickeho systému Telekomu preukazuje existenciu zmluvného vzťahu so žalobcom už od dátumu 5. 1. 2007, teda pred pozbavením žalobcu spôsobilosti na právne úkony rozsudkom zo dňa 27. 9. 2012. Žalovaný dodal, že pri predplatennej službe každým ďalším dobitím kreditu sa predlžuje platnosť samostatnej SIM karty, t.j. lehoty, ktorej uplynutím zaniká samotná zmluva o poskytovaní verejných služieb v zmysle Všeobecných podmienok pre poskytovanie verejných služieb, ktorá je 12 mesiacov odo dňa posledného dobitia kreditu, alebo prvého prihlásenia do siete podniku, podľa toho, ktorá zo skutočností nastane neskôr. Je tak zrejmé, že na uvedenej SIM karte dochádzalo k obnovovaniu kreditu a z toho dôvodu zmluva nezanikla už skôr. Žalovaný preto považuje za nesporné, že žalobca predmetnú SIM kartu a telefónne číslo používal. Žalovaný má za to, že zmluva o poskytovaní verejných služieb medzi ním a žalobcom existovala minimálne ako nepísomná zmluva o poskytovaní predplatennej služby, a preto, keďže žalobca doposiaľ nepreukázal opak, nie je preukázané ani to, že z jeho strany voči žalobcovi došlo k bezdôvodnému obohateniu. Žalovaný zopakoval, že vo vzťahu k žalobcovi konal v dobrej viere a na základe svojich zákonných povinností, keďže právo na odmietnutie uzavretia zmluvy má žalovaný len v zákonom vymedzených prípadoch. Vzhľadom na dobu, ktorá uplynula od rozsudku o pozbavení žalobcu a dĺžky trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, má Telekom za to, že mu nekonaním opatrovníka žalobcu, ktorý mohol žalobcovu zmluvu o poskytovaní verejných služieb už dávno ukončiť napr. výpoveďou, mohla vzniknúť škoda minimálne v rozsahu nákladov súvisiacich s týmto súdnym konaním. Ak žalobca tvrdí, že nebol dlhodobo schopný plniť podmienky zmluvy, telefónne číslo nevyužíval a nemanipuloval s ním, teda ani nevyužíval SIM kartu, nie je zrejmé, kto a z akého dôvodu udržiaval zmluvu o poskytovaní verejných služieb v platnosti a prečo takému konaniu opatrovník žalobcu nezabránil. Bolo povinnosťou opatrovníka žalobcu oznámiť žalovanému zmenu identifikačných údajov žalobcu, v zmysle zmluvných dojednaní. Podľa žalovanému žalobca preukázal riadne iba uhradenie sumy 50 €, ktorá suma sa ale premietla do hodnoty tzv. kreditu, ktorý mohol žalobca využiť na úhradu žalovaným poskytovaných služieb. Neskonsumovanú výšku kreditu však žalobca nijako nepreukazuje, napriek tomu, že informáciu o aktuálnej výške kreditu je možné získať ľahko dostupným spôsobom a bezplatne, pričom spôsob, ako je možné informáciu získať Telekom uvádza aj na svojom webovom sídle. Žalobca výšku sumy 216 € za 24 mesiacov v konaní preukazoval len tvrdením, že žalovaný nikdy nepoprel, že by boli uhradené, a teda podľa žalobcu nemožno toto tvrdenie považovať za sporné. K výške uvedenej sumy sa žalobca dostal výpočtom 9 € mesačne x 24 mesiacov viazanosti, plus úhrada sumy 50 €. Žalovaný v tejto súvislosti upozornil na to, že informoval žalobcu o tom, že na jeho telefónnom čísle nie je zaznamenané povinné zmluvné dobitie, dokonca v celkovej výške 36 € s DPH. Navyše žalovaný odstúpil od zmluvy s účinkami od 9. 10. 2015. Pokiaľ žalobca vychádza z povinnosti minimálneho mesačného zmluvného dobitia 9 € x 24 mesiacov, vyplývajúceho z Dodatku, potom je tvrdenie o úhrade vypočítanej požadovanej sumy zavádzajúce už z toho dôvodu, že by žalobca musel tieto sumy uhrádzať v celom období viazanosti, t.j. od 19. 5. 2014 do 19. 5. 2016, k čomu zjavne nedošlo.

9/ Ďalšie podania strany sporu neučinili.

10/ Odvolací súd opakuje dokazovanie podľa § 384 v spojení s § 204 a § 378 ods. 1 CSP čítaním listinných dôkazov : dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 19. 5. 2014 (č.l. 4 spisu), listiny o ustanovení za opatrovníka žalobcovi Milanovi Černému zo dňa 26. 4. 2013 (č.l. 5 spisu), fotokópie dokladu o úhrade sumy 50 € dňa 2. 2. 2015 žalobcom v prospech žalovaného (č.l. 6 spisu),

potvrdenia o prevzatí zásielky zo dňa 19. 5. 2014 (č.l. 24 spisu). Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

11/ Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinného od 1.7.2016 (ďalej len „CSP“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12/ Sporové konanie je ovládané prejednávou zásadou, ktorá je založená na tom, že tvrdiť skutočnosti a navrhované dôkazy na ich preukázanie je zásadne vecou sporových strán. Právna úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov spočíva na stranách sporu a ukladá im povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Zákon ukladá stranám sporu tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; ktoré skutočnosti sú potrebné - t.j. okruh rozhodujúcich skutočností - je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá sporný právny vzťah účastníkov upravuje. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena (t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj to, kto je nositeľom dôkazného bremena (t.j. ktoré skutočnosti preukazuje žalobca, ktoré žalovaný). To, že je niekto v konaní žalobcom ešte neznamená, že dôkazné bremeno v konaní v celom rozsahu zaťažuje jedine žalobcu. Strany sporu sú povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, a to žalobca v žalobe, žalovaný vo vyjadrení k žalobe (t.j. táto povinnosť neprináleží len výlučne tej strane sporu, ktorá je v postavení žalobcu). V praxi v rámci jedného súdneho konania bežne dochádza k presunu dôkazného bremena medzi stranami sporu, v závislosti od hmotnoprávnej normy, podľa ktorej je nárok uplatňovaný. V zásade platí, že dôkazné bremeno ohľadom určitých tvrdených skutočností zaťažuje vždy tú stranu sporu, ktorá tieto skutočnosti tvrdí a ktorá z nich pre seba vyvodzuje priaznivé právne dôsledky.

13/ Z vyššie uvedeného textu (bod 12 odôvodnenia) plynie, že žalobca v konaní preukázal, že v čase uzatvárania zmluvy a dodatku k zmluve dňa 14. 5. 2014 bol osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony, na základe rozsudku Okresného súdu v Senici zo dňa 27. 9. 2012 č.k. 3Ps/2/2012 - 29, t.j. predmetná zmluva ako aj dodatok k nej sú absolútne neplatnými právnymi úkonmi v zmysle ust. § 38 ods. 1 Obč. zák. Uvedené však platí o všetkých právnych úkonoch, ktoré žalobca v rámci právneho vzťahu so žalovaným učinil, keď je nutné vziať na zreteľ, že zmluva ako aj dodatok k nej zo dňa 14. 5. 2014 predstavovali zmluvný základ pre pokračovanie zmluvného vzťahu, ktorý bol medzi žalobcom a žalovaným založený už skôr (r. 2007). Vzhľadom na neplatnosť zmluvy a dodatku uzavretých dňa 14. 5. 2014 nemohol tiež žalovaný platne odstúpiť od uvedenej zmluvy (s dodatkom), nakoľko v zmysle ustálenej právnej teórie aj praxe odstúpiť možno len od platnej zmluvy. Žalobca v konaní tvrdil, že žalovanému poskytol titulom neplatnej zmluvy plnenie min. v rozsahu 200 €, ktoré žiadal vydať titulom plnenia z bezdôvodného obohatenia, získaného z neplatnej zmluvy (§ 451 ods. 1, 2 Obč. zák.). Suma 200 € predstavuje jednak sumu 50 €, ktorú žalobca uhradil v prospech žalovaného dňa 2. 2. 2015; zvyšok uplatňovanej finančnej čiastky predstavovali mesačné úhrady žalobcu v prospech žalovaného, minimálne v rozsahu do uplatnenej istiny 200 €. Žalobca v konaní nepopieral, že služby žalovaného užíval, rovnako tak ale ani žalovaný v konaní nepoprel, že od žalobcu obdržal titulom (neplatnej) zmluvy úhrady (a to včítane zaplatených 50 €) v rozsahu (minimálne) žalovaných 200 €; tvrdenie, že žalobca uhradil žalovanému za poskytnuté služby žalovaných (minimálne) 200 € preto v konaní nebolo sporné.

14/ Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že bolo vecou žalovaného, aby v konaní produkoval dôkaz o tom, v akej cene žalobca reálne skonzumoval ním poskytnuté služby, nakoľko v tomto smere zaťažovalo dôkazné bremeno žalovaného, ktorý však zostal nečinný. Teda, ak sa žalovaný v konaní bránil tým, že žalobcovi služby poskytoval, a za tieto mu aj prináleží príslušná odmena, bolo v jeho záujme (jeho zaťažovalo dôkazné bremeno), aby preukázal rozsah a cenu služieb, ktoré žalobcovi poskytol. Nakoľko však žalovaný žiadny takýto dôkaz v konaní neprodukoval, bolo nutné vychádzať zo skutočností, preukázaných žalobcom, ako aj skutočností, ktoré boli vyhodnotené ako nesporné. Navyše tiež odvolací súd zohľadňoval skutočnosť, že žalobca má v posudzovanom záväzkovo-právnom vzťahu postavenie spotrebiteľa, t.j. strany, ktorej zákon poskytuje vyššiu ochranu, o to viac, že je súčasne aj osobou, pozbavenou spôsobilosti na právne úkony. Argument žalovaného, že podľa záverov znaleckého posudku je žalobca spôsobilý vykonávať bežné úkony týkajúce sa drobných platieb (do výšky 5 až 10 € týždenne) nie je relevantný, nakoľko v prípade úhrady za telekomunikačné služby ide o plnenie v zmysle zmluvných podmienok, ktoré sú notoricky známe pomerne zložitými formuláciami, náročnými na porozumenie aj bežnému spotrebiteľovi (bez žalobcovho zdravotného handicapu); záver znaleckého posudku má zjavne na mysli prípadné drobné platby realizované žalobcom za bežné nákupy (potravin, drogéria, trafika a pod.), ktoré právne úkony nie sú založené na zložitých zmluvných podmienkach. Bez významu bola obrana žalovaného, že zmluvu uzatváral so žalobcom v dobrej viere, bez toho, aby vedel, že žalobca je osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony. Odvolací súd preto na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobcu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia

(získaného plnením z neplatného právneho úkonu) je dôvodná (s výnimkou časti uplatneného ročného úroku z omeškania). Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil (§ 388 CSP) tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, keď rozsudok súdu prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke splnenia si povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti.

15/ O úrokoch z omeškania rozhodol odvolací súd (§ 517 ods. 1, ods. 2 Obč. zák. v spojení s vlád. nar. č. 87/1995 Z.z.) tak, že tieto priznal žalobcovi vo výške 5,05 % ročne počnúc 2. 10. 2015, t.j. dňom nasledujúcim po doručení žaloby žalovanému súdom (dňa 1. 10. 2015, č.l. 16 spisu). Žalobca žiadal priznať úroky z omeškania vo výške 5,5 % ročne už od 7. 3. 2015 do zaplatenia, s poukazom na jeho písomnú výzvu datovanú dňom 6. 3. 2015, adresovanú žalovanému, ktorá výzva však špecifikáciu výšky požadovaného preplatku neobsahovala. V časti prevyšujúcej uplatnené ročné úroky z omeškania nad priznaný rámec teda odvolací súd žalobu žalobcu považoval za neopodstatnenú a v tejto časti zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP).

16/ O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP; v konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 100 % (vychádzajúc v podstate z plného úspechu žalobcu vo veci, keď neúspech žalobcu v konaní v časti úroku z omeškania vyhodnotil ako zanedbateľný). O samotnej výške trov celého konania rozhodne podľa § 262 ods. 1 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).